

Doolhofspinnen in de heg

Begin juni wandel ik langs de sporthal in Tolhek, als mijn aandacht wordt getrokken door een spinnenweb in een heuphoge ligusterheg. Het dicht geweven web ligt bovenop de heg en is ongeveer zo groot als een ontbijtbordje. Aan de rand van het web zit een opening naar een gesponnen tunneltje, waarin zich de spin bevindt. Dergelijk webben zijn karakteristiek voor trechterspinnen. Daarvan komen in Nederland meerdere soorten voor en in dit geval heb ik een doolhofspin (*Agelena labyrinthica*) gevonden.

Doolhofspinnen zijn talrijk in ons land, maar desondanks zie ik ze niet zo vaak. De heg naast de sporthal is echter goed voorzien. Over een lengte van ongeveer twintig meter tel ik maar liefst zestien webben. Vaak zit de webbeheerder met samengevouwen poten in zijn of haar tunnel, maar soms wandelen ze over hun zachte mat en laten zich goed bekijken. Het lijf is ongeveer anderhalve centimeter lang, met daaraan acht stevige poten. Ze zien er tamelijk groot en indrukwekkend uit. Het achterlijf is meestal donkergrijs, met smalle witte streepjes en twee opvallend lange spintepels aan de punt.

Mannetje doolhofspin gezeten op zijn horizontale web (foto: Caroline Elfferich)

In de heg wonen zowel mannetjes als vrouwtjes. Spinnenmannetjes zijn van de vrouwtjes te onderscheiden omdat ze verdikte uiteinden hebben aan de twee tasters aan hun kop. Zo nu en dan tref ik een mannetje en een vrouwtje samen in een web. Voor doolhofspinnen is het heel gebruikelijk om tijdens de paartijd een poosje vreedzaam samen te wonen. Eenmaal heb ik een paring gezien. Dat was een teder gebeuren tussen twee roofdieren die elkanders

vertrouwen hebben gewonnen. Na de paring werd het mannetje niet door het vrouwtje opgepeuzeld. Zoiets gebeurt wel eens bij spinnen, maar lang niet altijd.

Doolhofspinnen zijn echter geen vegetariërs en een bladwesp die ik in een web zag vallen werd wel degelijk als prooi benaderd. Er zit geen kleefstof aan trechterspinnenwebben en de wesp plakte niet vast. De spin kwam razendsnel tevoorschijn uit haar tunneltje, rende als een dolle om de wesp heen en deed vele pogingen om haar te bijten en aan een vleugel of poot naar de tunnel te sleuren. De wesp stribbelde dapper tegen en na vijf minuten hevige strijd wist ze zich los te rukken en uit het web te wandelen. Ze werd nagekeken door de spin, die haar tot de rand van het web volgde, maar daarna de achtervolging staakte.

Er valt van alles te zien in een ligusterheg, zeker als er doolhofspinnen in wonen.

Caroline Elfferich, augustus 2008